

22. neděle v mezidobí A

A nepřizpůsobujte se už tomuto světu, ale změňte se a obnovte svoje smýšlení, abyste dovedli rozeznat, co je vůle Boží. (Řím 12,2)

První čtení

Jeremiáš 20,7-9

Svedl jsi mě, Hospodine, a dal jsem se svést; byl jsi silnější než já a přemohls mě! Celý den jsem na posměch, všichni se mi vysmívají. Kdykoli mluvím, musím křičet, ohlašovat násilí a zrušení; Hospodinovo slovo se mi stalo pohanou a posměchem po celý den. Řekl jsem si: "Nebudu se již o něho starat, nebudu již mluvit jeho jménem." Tu se (Hospodinovo slovo) stalo v mém nitru hořícím ohněm, zavřeným v mých kostech; snažil jsem se ho snést, ale nebylo to možné.

Druhé čtení

Římanům 12,1-2

Pro Boží milosrdenství vás, bratři a sestry, vybízím: přinášejte sami sebe v oběť živou, svatou a Bohu milou! To ať je vaše duchovní bohoslužba. A nepřizpůsobujte se už tomuto světu, ale změňte se a obnovte svoje smýšlení, abyste dovedli rozeznat, co je vůle Boží, co je dobré, bohulibé a dokonalé.

Evangelium

Matouš 16,21-27

Ježíš začal svým učedníkům naznačovat, že bude muset jít do Jeruzaléma, mnoho trpět od starších, velekněží a učitelů Zákona, že bude zabit a třetího dne že bude vzkříšen. Petr si ho vzal stranou a začal mu to rozmlouvat: "Bůh uchovej, Pane! To se ti nikdy nestane!" On se však obrátil a řekl Petrovi: "Jdi mi z očí, satane! Pohoršuješ mě, neboť nemáš na mysli věci božské, ale lidské!" Tehdy řekl Ježíš svým učedníkům: "Kdo chce jít za mnou, zapři sám sebe, vezmi svůj kříž a následuj mě! Neboť kdo by chtěl svůj život zachránit, ztratí ho, kdo však svůj život pro mne ztratí, nalezne ho. Neboť co prospěje člověku, když

získá celý svět, ale ztratí svou duši? Nebo jakou dá člověk náhradu za svou duši? Syn člověka přijde ve slávě svého Otce se svými anděly a tehdy odplatí každému podle jeho jednání."

K zamyšlení

Komu z nás prorok Jeremiáš nehovoří ze srdce v prvním čtení, když si vzpomeneme na situace, kdy jsme zažili výsměch a zlobu druhých, protože jsme byli přesvědčeni o určité cestě nebo určité věci! Jeremiášův nářek nám připomíná všechny okamžiky našeho života, ve kterých jsme pochybovali o nás samotných. Dobře, že nevíme předem, jaké důsledky naše rozhodnutí nesou, protože bychom často ani neměli odvahu tato rozhodnutí učinit.

Co nás může na Jeremiášově chování povzbudit je to, že se přese všechno drží svého povolání. I když trpí, dokonce i pro Boha, vydrží tento tlak a zůstane věrný svému srdci. Když zůstaneme věrný svému srdci a přijmeme období neúspěchu, i když na naší cestě budeme nejistí, když se budeme cítit odmítnuti, můžeme z toho růst a staneme se v našem povolání vnitřně silní.

Konfliktní situaci na cestě povolání vidíme i v dnešním evangeliu, když se Petr nechce smířit s důsledky Ježíšova rozhodnutí a bojuje proti tomu. Ježíš k tomu přistupuje s tvrdými slovy: "Odstup ode mne satane, jdi mi z očí" (doslovně: "Jdi pryč, za mne, satane!"), dostává se tak ve věrnosti ke svému povolání, do konfliktu se svým přítelem. Čím se můžeme z této konfliktní situace poučit je to, že Ježíš nebere Petra jako osobu, ale nazývá ho "satanem" – v původním významu je to ten, "kdo stojí v cestě" – odmítá jen tu část, která se ho snaží odvést z cesty, kterou mu vyvolil Bůh. Rozhodnuté zavržení té části člověka, která ohrožuje vlastní povolání, ano, ale nikdy ne odmítnutí celého člověka!

V Jeremiášovi a v Ježíšovi se setkáváme se dvěma lidmi, kteří nás povzbuzují, abychom stáli pevně v našem povolání a nečekali na ostatní, aby nás směřovali. Jak je ale možné spojit tento postoj s Ježíšovým dalším tvrzením, které vyslovuje v tomto sporu "kdo by si chtěl život zachránit, ztratí ho; kdo však svůj život ztratí, nalezne ho..."? Nezdá se, že Ježíš v tomto případě vyzývá k přesnému opaku – zapřít nás samotné místo toho, abychom svůj obhajovali? Bohužel byl pojem sebezapření v našich církevních dějinách často chápán jednostranně, ano, někdy byl zneužit. Lidé se vzdávali sebe samých ve zničujícím významu a takto se stali niterně pokřivenými. Ve skutečnosti nemá sebezapření nic společného se zřeknutím se sebe samého nebo se sebezničením – to odporuje Ježíšovu poselství. Člověk, který se v dobrém křesťanském smyslu "zapře sám sebe", se může vzdát obávané závislosti sám na sobě a přestane věřit, že skrze pokřivené sebezapírání si může vydobýt věčný život; neboť důvěřuje Božímu vedení, že pro něj nechce nic jiného než život v plnosti, i když cesta k němu, cesta v následování Ježíše je často cestou křížovou. Cesta k životu v plnosti není jen harmonie, radost, naděje a důvěra, ale jako u Jeremiáše také utrpení, překážky, nejistota, boje a zoufalství. Vydat se na tuto cestu znamená každý den trochu umřít, stále znovu nechat křížovat svůj život. "Zvolit si život znamená obejmout kříž" (Dorothee Sölle). Ale tam, kde se nám povede zapojit utrpení a smrt do našeho života, místo toho, abychom to ignorovali nebo zapírali, můžeme zakoušet to, co znamená život v plnosti. A úplně na konci stojí získání konečného, věčného života.